

APEL LIJEČNIKA I ZNANSTVENIKA U BORBI PROTIV COVID-19 U HRVATSKOJ

Obraćamo se javnosti duboko zabrinuti širenjem drugog vala pandemije u Republici Hrvatskoj i velikim brojem žrtava o kojima svakodnevno doznajemo u javnim glasilima. Odlučili smo javno obznaniti naše preporuke u prevladavanju ove teške javno-zdravstvene i društvene krize u Hrvatskoj.

Željeli bismo se ograditi od svih izjava koje su temeljem pogrešnih podataka uvjeravale javnost tijekom mjeseca studenog da će epidemija u Hrvatskoj stagnirati ili umanjivati intenzitet, te da nam strože mjere nisu potrebne ili da nisu učinkovite. Ograđujemo se i od procjena da je virus na bilo koji način oslabio, jer one nisu u skladu sa znanstvenim spoznajama.

Kada se utvrdi da je širenje zaraze izmaklo kontroli, potrebno je preventivno i bez odgode aktivirati najoštrije mjere kontrole epidemije koje su u Hrvatskoj politički i ekonomski moguće. Time se poštuje načelo prevencije, tj. sprečava se pojava velikog broja zaraženih, umjesto da ih se mora liječiti, uz preopterećenje bolnica zaraženim osobama.

Nužno je osigurati kvalitetne i transparentne informacije o širenju zaraze. To znači da trebaju postojati jasni kriteriji kako testirati osobe pod sumnjom na zaraženost, kojim testovima, gdje se sve u državi provode ti testovi, kako se pribraja "vjerojatni slučajevi", te na internetu trebaju biti javno dostupni svi ti podaci.

Također je potrebno ustrojiti javno dostupan registar broja zaraženih, broja osoba u samoizolaciji, broja hospitaliziranih osoba, bolnica gdje su osobe hospitalizirane, te raspoloživih kapaciteta pojedinih bolnica za zbrinjavanje COVID-19 bolesnika uz točan broj postelja za liječenje bolesnika kojima je potrebno intenzivno liječenje i respiratora. Nadalje, broju umrlih u bolnicama od COVID-19 treba svakoga dana pribrojiti i broj umrlih izvan bolnica. Ti podaci trebaju biti javni i sasvim vjerodostojni.

U uvjetima intenzivnog širenja zaraze i gubitka kontrole nad epidemijom, potrebno je znatno više i odlučnije testirati, kako bi se udio pozitivnih u ukupnom broju testiranih smanjio na niže od 5% sa sadašnjih 30-tak %. Odvajanjem zaraženih i njihovih kontakata od nezaraženih osoba znatno ćemo brže suzbiti epidemijski val.

Zdravstvenim ustanovama i epidemiološkim službama diljem Hrvatske treba u razdobljima intenzivnijeg širenja zaraze organizirati znatnu pomoć u osoblju i sredstvima, kako bi se uložio najveći mogući napor u otkrivanje i izoliranje zaraženih, te pravilnom liječenju oboljelih.

Zalažemo se i za uvođenje jasno definiranog sustava "semafora", te regionalizaciju, kako bi se potaklo stanovništvo u pojedinim sredinama da održava zarazu pod kontrolom svojim ponašanjem i time izbjegava uvođenje automatiziranih i unaprijed propisanih mjera. Tražimo određivanje ključnih epidemioloških parametara na osnovu kojih se uvode ili ukidaju određene protuepidemijske mjere, kako bi se smanjila neizvjesnost u društvu.

Potrebno je unaprijediti komunikaciju o pandemiji, kako bi se povratilo povjerenje u osobe koje upravljaju krizom. Razumije se da, kao stručnjaci, ne preporučujemo odluke u kojima ista pravila ne bi vrijedila za sve u društvu, ili gdje se mjere politiziraju i prilagođavaju pojedinim društvenim skupinama. Potrebno je razumjeti da je ovo problem cijelog hrvatskog društva i pogođeni smo svi zajedno, te se samo velikom solidarnošću i zalaganjem cijelog društva možemo oduprijeti ovom velikom izazovu.

Iznad svega, potrebna je iskrena i transparentna komunikacija s javnošću oko toga što su nam u svakom trenutku prioriteti, te jasna pravila koja vrijede za sve jednako.

Prof. dr. sc. Andreja Ambriović Ristov

Prof dr. sc. Nenad Ban

Doc. dr. sc. Ilija Brizić

Prof. dr. sc. Luka Čičin-Šain

Prof dr. sc. Ivan Đikić

Prof. dr. sc. Stipan Jonjić

Doc.dr.sc. Vanda Juranić Lisnić

Dr. sc. Petra Klepac

Dr. sc. Vanja Klepac-Ceraj

Prof. prim. dr. sc. Branko Kolarić

Doc. dr. sc. Vladimir Krajinović

Doc. dr. sc. Marko Kutleša

Prof. dr. sc. Pero Lučin

Dr. sc. Krešimir Luetić

Prof. dr. sc. Igor Mezić

Prof. dr. sc. Bojan Polić

Prof. dr. sc. Kristijan Ramadan

Prof. dr. sc. Igor Rudan

Doc. dr. sc. Marija Santini

Prof. dr. sc. Mihaela Skobe

Dr. sc. Saša Srića

Prof dr. sc. Igor Štagljar

Prof. dr. sc. Goran Tešović

Prof. dr. sc. Andrej Trampuž

Dr. sc. Boris Ujević

Dr. sc. Domagoj Vučić